

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN CICHOSZ

Dr Pan Min. J. Dominik
NACZELNIK WYDZIAŁU
Przydziałno-Organizacyjny
w Biurze Ministra
Anna Lenkiewicz
13.04.2012

KAP-4100-13-01/2012
P/12/013

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2012 r.

UE 40
Jop.

Do wiadomości:
Departament SC
Departament PT
UES
z powrotem
Sejble
16.04.2012

Pan
Jan Vincent – Rostowski
Minister Finansów

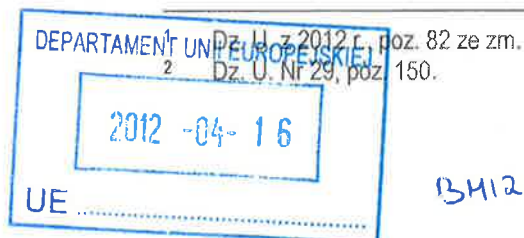
Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK” - Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 12 stycznia do 28 marca 2011 r. w Ministerstwie Finansów kontrolę w zakresie wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 84 – „Środki własne Unii Europejskiej”.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2011 r. w części 84 – „Środki własne Unii Europejskiej”.

Pozytywną ocenę uzasadnia fakt, że ujęte w części 84 „Środki własne Unii Europejskiej” środki, przeznaczone na sfinansowanie polskiej składki wpłacanej do budżetu Unii Europejskiej w kwocie 14 731 108,6 tys. zł, zostały wydatkowane celowo i w prawidłowej wysokości oraz rzetelnie wykazane w rocznych sprawozdaniach budżetowych.

1. Zaplanowany w ustawie budżetowej na 2011 r.² limit wydatków części 84 w kwocie 15 656 425 tys. zł, został w trakcie roku zmniejszony o 400 000 tys. zł tj. do kwoty 15 256 425 tys. zł. Zrealizowano wydatki w kwocie 14 731 108,6 tys. zł, tj. o 525 316,4 tys. zł (3,4%) mniej niż zakładano w planie po zmianach.

BH12/5/2012/N1121 WP

Na niższe od planowanego wykonanie wydatków części 84 wpływ miały:

- zmniejszenie poziomu wydatków UE, w stosunku do kwot ujętych w projekcie budżetu przedłożonym przez Komisję Europejską³, uwzględnione w ostatecznie przyjętym w grudniu 2010 r. budżecie UE⁴,
- rozliczenie nadpłaty polskiej składki za poprzedni rok budżetowy w 2011 roku, uwzględnione w budżecie korygującym nr 2/2011 przyjętym w dniu 5 lipca 2011 r.⁵
- rewizja szacowanych kwot środków własnych UE, która znalazła swoje odzwierciedlenie w budżecie korygującym nr 4/2011 z dnia 28 września 2011 r.⁶.

W związku ze stwierdzeniem nadmiaru środków w stosunku do kwot pierwotnie planowanych dysponent części 84 na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ podjął dwie decyzje (z dnia 18 listopada i 20 grudnia 2011 r.) o blokadzie planowanych wydatków budżetowych w łącznej kwocie 925 316,42 tys. zł.

2. W 2011 r. elementami polskiej składki do budżetu Unii Europejskiej były wpłaty z tytułu opłat celnych i cukrowych⁸, wpłaty obliczone na podstawie podatku VAT, wpłaty obliczone na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) oraz wpłaty związane z rabatem brytyjskim i korektami finansowymi przyznanymi Holandii i Szwecji.

NIK nie wnosi zastrzeżeń do prawidłowości obliczeń i wielkości ww. składek oraz terminowości ich przekazywania do Komisji Europejskiej. Podstawą do obliczenia wysokości składki z tytułu opłat celnych i cukrowych w kwocie 1 446 759,8 tys. zł były dane pochodzące z elektronicznego systemu ewidencji ZEFIR oraz z informacji przekazywanych Ministerstwu Finansów przez Agencję Rynku Rolnego. Podstawą do przyjęcia wysokości składki z tytułu DNB w kwocie 10 283 420,2 tys. zł, VAT – 2 148 858,9 tys. zł, rabatu brytyjskiego – 755 904,5 tys. zł oraz korekty finansowej przyznanej Holandii i Szwecji – 95 960,1 tys. zł były okresowe wezwania do zapłaty sporządzane przez Komisję Europejską. W wyniku kontroli wszystkich wydatków części 84 budżetu państwa stwierdzono, że Minister Finansów dokonywał wpłat rat składek należnych budżetowi Unii Europejskiej w wysokościach i terminach zgodnych z obowiązującymi przepisami.

W dniu 29 lipca 2011 r. dokonano wpłaty do budżetu UE w kwocie 204, 9 tys. zł z tytułu odsetek w związku ze stwierdzeniem przez Komisję Europejską opóźnień w wykazaniu, a w konsekwencji w udostępnianiu środków własnych Unii Europejskiej pochodzących z cel. Naliczenia odsetek dokonano na podstawie art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000⁹ i było ono konsekwencją przeprowadzonej w Polsce w 2007 r. kontroli Komisji Europejskiej. Jak poinformował Pan Grzegorz Smogorzewski, p.o. Zastępcy Szefa Służby Celnej, po

³ Zgodnie z projektem budżetu UE przedłożonym przez KE dnia 15 czerwca 2010r., poziom składki dla Polski wynosił 3 998 mln EUR, podczas gdy przyjęty 15 grudnia 2010 r. budżet UE przewidywał płatności na poziomie 3 894 mln EUR.

⁴ Dz.U.UE.L z dnia 15 marca 2011 r., Nr 68 str. 1.

⁵ Dz.U.UE.L z dnia 19 sierpnia 2011 r., Nr 213, str. 1.

⁶ Dz.U.UE.L z dnia 25 listopada 2011 r., Nr 312 str. 1.

⁷ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁸ Wpłaty z tytułu opłat celnych wraz z opłatami cukrowymi zwane są składką z TOR - ang. Traditional Own Resources.

⁹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonujące decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz. U. UE.L z dnia 31 maja 2000 r., Nr 130, str. 1 ze zm.).

stwierdzeniu nieprawidłowości zostały podjęte działania o charakterze organizacyjnym i edukacyjnym w celu wyeliminowania w przyszłości nieprawidłowości, skutkujących koniecznością zapłaty odsetek za opóźnienia w udostępnianiu tradycyjnych środków własnych Unii Europejskiej.

3. W ocenie NIK, Minister Finansów w 2011 r. wywiązywał się prawidłowo z obowiązków sprawozdawczych wobec Komisji Europejskiej.¹⁰ Sprawozdania, sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej, przekazywane były, z jednym wyjątkiem, w obowiązujących terminach. Sprawozdanie z *wyliczenia podstaw środka własnego VAT* zostało przekazane 12 września 2011 r. zamiast do 31 lipca. Spowodowane to było koniecznością zgromadzenia po raz pierwszy danych zgodnie z nowymi rozwiązaniami prawnymi, które dotyczą zwolnionych z opodatkowania firm o sprzedaży opodatkowanej przekraczającej 10 000 EUR.

4. Kontrola wykazała, że nadzór nad wykonaniem wydatków części 84 budżetu państwa – „Środki własne Unii Europejskiej”, sprawowany był zgodnie z art. 175 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W 2011 r. dysponent części m.in. dwukrotnie dokonał analizy i oceny przebiegu realizacji wydatków budżetowych w ramach nadzorowanej części. Przedmiotem ww. analiz była zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem, badana w kontekście zmian wprowadzanych w budżecie ogólnym Unii Europejskiej, a także zgodność dokonywanych wydatków z procedurami płatności. Podsekretarz Stanu w MF akceptował dokumenty dotyczące posiedzeń Komitetu Doradczego ACOR ds. prognoz środków własnych UE¹¹, które miały miejsce w dniach 18 maja 2010 r. i 17 maja 2011 r. w tym m.in. instrukcje dla przedstawiciela Polski na oraz sprawozdania z ww. posiedzeń Komitetu.

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje wiarygodność ksiąg rachunkowych prowadzonych dla części 84. Opinia powyższa wynika z bezpośredniego badania 89 poleceń księgowania i dokonanych na ich podstawie zapisów księgowych, obejmujących wszystkie zdarzenia gospodarcze, które wystąpiły w ramach realizacji wydatków części 84 budżetu państwa. Kontrola wykazała, iż dowody księgowe dokumentujące wszystkie operacje gospodarcze¹² w ramach części 84 zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych w prawidłowej wysokości oraz w okresie, w którym faktycznie miały miejsce zdarzenia gospodarcze.

6. NIK pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną części 84 – „Środki własne Unii Europejskiej”. Sprawozdania budżetowe za 2011 r.: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych i Rb-28 z wykonania

¹⁰ Sprawozdania sporządzono na podstawie: art. 6 ust. 4a i 4b rozporządzenia Rady (WE, Euratom) Nr 1150/2000; art. 6 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) Nr 1150/2000; art. 17 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom), art. 7(1) rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) Nr 1553/98, art. 2(7) Decyzji Rady 2007/436/WE, Euratom.

¹¹ Uczestniczący w procesie planowania budżetu UE Komitet Doradczy ds. Środków Własnych Wspólnot Europejskich (ang. *Advisory Committee on the Communities' Own Resources ACOR*) działa na podstawie art. 20 Rozporządzenia Rady nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000r. wykonującego decyzję 94/728/WE Euroatom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot. Do jego zadań należy badanie szacunków środków własnych oraz rozpatrywanie problemów związanych ze stosowaniem unijnych regulacji dotyczących strony dochodowej budżetu UE. W posiedzeniach Komitetu uczestniczą przedstawiciele państw członkowskich i Komisji Europejskiej.

¹² Operacjami dokonanymi w ramach części 84 były: zasilenie rachunku części 84 budżetu państwa, zaangażowanie środków publicznych, powstanie zobowiązania, dokonanie wydatku z rachunku bieżącego części 84.

planu wydatków budżetu państwa zostały rzetelnie sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej i przedstawiają prawdziwy obraz realizowanych w 2011 r. wydatków. Sprawozdania te zostały przekazane do Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów w terminie określonym w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹³.

Najwyższa Izba Kontroli, wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w zakresie dysponowania środkami publicznymi przeznaczonymi na wpłaty do budżetu Unii Europejskiej z tytułu środków własnych w 2011 r., nie formułuje wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych, w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.

¹³ Dz. U. Nr 20, poz. 103.